

Dosarul nr. 2ra-1759/22

2-19158029-01-2ra-16122022

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – I. Potînga

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Mihaila, R. Pulbere, A. Pahopol

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Anatolie Zgardan împotriva lui Leonid Cușnir și Igor Cușnir cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, a dobânzilor de întârziere și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din data de 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Anatolie Zgardan, s-a menținut hotărârea din data de 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 27 septembrie 2019 Anatolie Zgardan a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Leonid Cușnir și Igor Cușnir, prin care a solicitat încasarea, în mod solidar, a sumei de 653 582 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune, a dobânzii de întârziere începând cu 16 ianuarie 2009 până la data emiterii hotărârii, repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 de euro, precum și compensarea cheltuielilor de judecată suportate în prezenta cauză și în cauza penală.

În motivarea cererii de chemare în judecată Anatolie Zgardan a menționat că, fiind unic asociat al SRL „Adirun-Com”, a deținut în proprietate autocamionul de model „MAN TG410A”, n/î xxxxx, codul VIN nr.xxxxx, cu semiremorca de model „Fruenhauf”, codul VIN nr.xxxxx. În rezultatul prestării serviciilor de expediție și transport marfar cu acest mijloc de transport în perioada anilor 2006-2007 a obținut un venit mediu lunar în mărime de 2 800-3 000 de euro.

Reclamantul a indicat că a decis să înstrăineze autocamionul cu semiremorcă. Astfel, la 15 ianuarie 2008 a avut o înțelegere cu Igor Cușnir și au stabilit prețul de 55 000 de euro, echivalentul a 922 746 de lei. Tot atunci a transmis bunurile menționate.

Anatolie Zgardan a relatat că, la inițiativa lui Igor Cușnir a eliberat o procura f/n și f/d, pe numele fiului Leonid Cușnir conform căreia SRL „Adirun-Com” l-a

împuternicit pe Leonid Cușnir cu dreptul de a perfecta documentele pentru vânzarea autocamionului cu remorcă menționat, însă nu l-a împuternicit cu dreptul de a-și vinde acest autocamion cu remorcă sie însăși.

La 16 ianuarie 2008 Igor Cușnir și Leonid Cușnir s-au deplasat la Biroul de înregistrare a autovehiculelor nr.5 unde au înregistrat autocamionul menționat pe numele lui Leonid Cușnir. Achitarea a fost eșalonată pe motiv că Leonid Cușnir nu a dispus de suma necesară și urma a fi achitată timp de un an din momentul transmiterii mijlocului de transport în posesia cumpărătorului.

Ulterior, la 21 ianuarie 2008, autocamionul a fost înmatriculat în proprietatea SRL „Prolog Trans”, unicul fondator al căreia era Leonid Cușnir.

Reclamantul a susținut că deoarece mijlocul de transport menționat a ieșit din proprietatea sa, iar Igor Cușnir contrar înțelegerii nu a achitat costul autocamionului și remorcii, se consideră îndreptățit de a solicita încasarea dobânzii de întârziere începând cu 16 ianuarie 2009, ori SRL „Prolog Trans”, având în posesie acest autocamion cu remorcă, pentru anul 2010 a obținut un venit din activitatea de transporturi rutiere în mărime de 723 974 de lei.

Cu referire la prejudiciul material reclamantul a menționat că prin hotărârea Buiucani, mun. Chișinău din 15 decembrie 2010, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 octombrie 2011 printre altele s-a obligat SRL „Prolog Trans” să restituie SRL „Adirun-Com” mijloacele de transport menționate. La 23 noiembrie 2011 autocamionul cu semiremorcă au fost ridicate de colaboratorii de politie, însă luând în considerație neajunsurile și defectele avute la ziua examinării – 08 decembrie 2011, costul cap tractorului de model „MAN TG410A”, n/î xxxxx, codul VIN nr. xxxxx, cu semiremorca de model „Fruenhaf” codul VIN nr. xxxxx a constituit doar 269 164 de lei, fapt confirmat prin Raportul de expertiză nr. 2683 din 12 decembrie 2011 obținut în cadrul urmăririi penale. Respectiv, diferența între prețul de vânzare a cap tractorului cu semiremorca, stabilit la 15 ianuarie 2008 și costul lor stabilit la data ridicării și restituirii reclamantului, constituie 653 582 de lei.

Anatolie Zgardan a susținut că a fost prejudiciat moral, prin sentimente de frustrare și pierdere de încredere în bună-credința persoanelor cunoscute, prin imposibilitatea de a folosi sumele însușite de pârâți, prin înșelăciune și abuz de încredere pentru dezvoltarea afacerii și întreținerea familiei sale.

Totodată, a menționat că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 14 martie 2017 Igor Cușnir a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27 și art. 190, alin. (5) din Codul penal, în rest a fost menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2015, prin care acțiunea civilă înaintată de Anatolie Zgardan, în calitate de partea vătămată, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Prin hotărârea din data de 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea depusă de către Anatolie Zgardan, s-a încasat de la Igor Cușnir în beneficiul lui Anatolie Zgardan suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest s-au respins pretențiile înaintate. (f.d.130,134-142, vol.I)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Anatolie Zgardan. (f.d. 133, vol.I)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 11 octombrie 2022 a respins apelul declarat de către Anatolie Zgardan, a menținut hotărârea din data de 08 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. (f.d. 181,182-197, vol.I)

Instanțele de judecată în temeiul art. 55 alin (1) și art. 145, alin. (1-3) din Codul civil (în vigoare până la data de 01 martie 2019), au concluzionat că pretenția lui Anatolie Zgardan cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune este neîntemeiată, deoarece s-a constatat că autocamionul de model „MAN TG410A”, xxxxx, codul VIN nr. xxxxx și semiremorca de model „Fruenhaus” codul VIN nr. xxxxx, care au constituit obiectul cauzei penale intentată în privința lui Igor Cușnir, aparțin cu drept de proprietate SRL „Adirun-Com” al cărui asociat unic și administrator este Anatolie Zgardan.

Prin urmare, Anatolie Zgardan nu poate solicita repararea prejudiciului material de la persoana fizică care a prejudiciat material SRL „Adirun-Com”, deoarece nu este titularul dreptului de proprietate al autocamionului și semiremorcii.

Instanțele de judecată au reținut lipsa calității procesuale a lui Leonid Cușnir, or, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 decembrie 2012 doar Igor Cușnir a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii.

Totodată, instanțele de judecată au menționat că prejudiciul material solicitat nu a fost dovedit, concluzia din raportul de expertiză nu stabilește suma prejudiciului, ci doar atestă faptul că nu au fost depistate careva modificări care ar putea influența la caracteristicile tehnice ale cap tractorului și posibil costul acestuia în anul 2008, iar scăderea valorii a fost o consecință a „neajunsurilor cu defectele avute” depistate în urma examinării obiectului expertizei, prin metodă simplă de comparare a costului autocamionului în an.2008 și în an.2011, fără arătarea acestor neajunsuri.

Cu referire la pretenția lui Anatolie Zgardan privind repararea prejudiciului moral, instanțele de judecată au reținut că aceasta este întemeiată reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate lui Anatolie Zgardan, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție suficientă și echitabilă în sensul art.41 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs, Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond. (f.d.1-8, vol.II)

În motivarea cererii de recurs Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, a menționat că instanțele de judecată s-au expus în fond asupra netemeinicii prejudiciului material solicitat în cererea de chemare în judecată, dar totodată a constatat lipsa calității procesuale ale lui Anatolie Zgardan și dreptul SRL „Adirun-Com” de a cere acest prejudiciul fără a fi atrasă în proces.

Recurentul a susținut că instanțele de judecată, constatând că Anatolie Zgardan nu are calitate procesuală de a solicita prejudiciul material, nu trebuiau să se expună asupra pretenției în fond, deoarece dacă eventual SRL „Adirun-Com” va depune acțiune privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune aceasta va fi scoasă de pe rol din motiv că asupra prejudiciului s-a expus deja instanțele de judecată printr-o hotărâre judecătorească.

Anatolie Zgardan a relatat că instanțele de judecată nu au elucidat toate circumstanțele importate și anume cine în cadrul dosarului penal a fost recunoscută parte civilă și cine era îndreptăți să solicite repararea prejudiciului material cauzat în urma comiterii infracțiunii.

Recurentul a susținut că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie

aplicată și a menținut hotărârea instanței de fond care s-a expus asupra unei pretenții care nu a fost înaintată în cererea de chemare în judecată și anume referitor la venitul ratat, însă nu s-a expus asupra pretenției cu privire la încasarea dobânzii de întârziere. Aceste două pretenții nu sunt similare prin însăși natura lor.

Igor Cușnir și Leonid Cușnir la data de 07 februarie 2023 au depus referință la recursul înaintat de către Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, prin care au solicitat respingerea recursului ca inadmisibil. (f.d. 15-22, vol.II)

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 11 octombrie 2022, expediată prin intermediul poștei electronice avocatului recurentului, la 17 noiembrie 2022. (f.d. 198, verso)

La 08 decembrie 2022, în termen, Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, a depus la Curtea Supremă de Justiție recursul motivat.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs, completul Colegiului atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederilor art. 432, alin. (1) din Codul de procedură civilă părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433, lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat de către Anatolie Zgardan, asemenea aspecte nu se regăsesc.

În speță, completul Colegiului menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Colegiul reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, așa cum formal invocă Anatolie Zgardan și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431, alin. (1) și (2), art. 433, lit. a), 440, alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Anatolie Zgardan, reprezentat de avocatul Iavorski-Baidaus Ana, împotriva deciziei din data de 11 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari